

تدبیر گمشده

سیدمصطفی هاشمی طبا

در هفته گذشته، موضوع عدم شناخت کافی و تدابیر لازم برای مقابله با پدیده‌ها را در حد امکانات ذکر کردیم و گفتیم حتی در مورد پدیده‌ای مثل زلزله که در کشور ما کاملاً شناخته شده است، نه‌تنها تدبیر نکرده‌ایم، بلکه آنچه کرده‌ایم، در جهت تقویت تخریب و حوادث حاصل از زلزله بوده است و نیز پرداختیم به شناخت یک دشمن حيله‌گر، توسعه‌طلب، بی‌رحم و کودک‌کش به نام اسرائیل.

اینک می‌خواهیم بپردازیم به دشمن متجاوز دیگری که از آن سوی دنیا به منطقه ما آمده و به کشور و مردم ما تجاوز مسلحانه می‌کند. می‌خواهیم بدانیم چه شناختی از این کشور و نظم حاکم بر آن و عکس‌العمل‌های آن کشور در برابر دیگران داریم و چه تدابیری اندیشیده‌ایم.

البته شناخت جغرافیایی و طبیعی ایالات متحده مسئله پیچیده‌ای نیست، اما به هر حال می‌تواند به آشنایی با توان طبیعی آن، یعنی دسترسی به اقیانوس‌ها، منابع طبیعی زیرزمینی، ترکیب جمعیتی، توانایی‌های نیروی انسانی و مسائل مشابه بینجامد که باامال در تصمیم‌گیری‌ها می‌تواند مؤثر باشد.

می‌دانیم که مهاجران اروپایی اولین ساکنان ایالات متحده بودند که پس از قلع‌وقمع بی‌رحمانه بومیان با توسل به سلاح‌های مخرب اروپایی، در آن سکنا گزیدند و سپس با انتقال تعداد کثیری از آفریقاییان (حدود پنج میلیون نفر) و بردگی آنان، به توسعه کشاورزی و صنعتی پرداختند. ایالات متحده کشوری است که با توسل به زور و اسلحه تأسیس شده و این فرایند به‌طور جوهری در تاریخ این کشور دیده می‌شود. آموزش در این کشور براساس «کشمکش آمریکایی» (American challenge) است و به همین دلیل ورزش‌های با رقابت بالا و بدون محدودیت اعمال خشونت مثل فوتبال آمریکایی، کشتی‌کج و بوکس حرفه‌ای در این کشور نهادهی شده است.

گواینکه در قانون اساسی آمریکا این کشور یک کشور لیبرال و صلح‌طلب

نامیده شده است و دموکراسی آمریکایی را به‌عنوان یکی از افتخارات آمریکا می‌شناسند، اما کیست که نداند احزاب

در آمریکا تفاوت چندانی با هم ندارند و سیاست‌های کلی آنان واحد است. به‌ظاهر

حزب دموکرات، جناح کیوتور و حزب

جمهوری خواه جناح باز است، اما همین

جناح کیوتور و رئیس‌جمهور آن یعنی هری

ترومن در سال ۱۹۴۵ در عکس‌العمل به

حمله ژاپن به بندر پرل هاربر و نابودی سه

هزار سرباز آمریکایی، دستور بمباران اتمی

شهرهای هیروشیما و ناگازاکی ژاپن را صادر

کرد و اسرائیل در زمان همین رئیس‌جمهور

پدید آمد. بمبارانی که موجب شد ۴۰۰ هزار

ژاپنی نابود شوند و امپراتور (مقدس) ژاپن

سند تسلیم ژاپن را در یک کشتی به یک

ژنرال آمریکایی تقدیم کند.

بعد از بمباران ژاپن و پایان جنگ جهانی

دوم، هری ترومن برای جلوگیری از نفوذ

کمونیسم به کشورهای فقیر، برنامه کمک

به کشورهای عقب‌مانده معروف به اصل

چهار را تدوین کرد که موجب گسترش نفوذ

مادی و معنوی آمریکا در دیگر کشورها شد.

یعنی آمریکا به پشتوانه زور و قدرت خود،

توانایی‌های نام خود را در دیگر کشورها

گسترش داد. هرچند بودند کشورهایی مثل

ویتنام (ویت‌کنگ‌ها) که سال‌ها با آمریکا

جنگیدند و لطمات فراوانی به ارتش آمریکا

وارد کردند و البته خسارت بسیار زیادی

دادند. اما سرانجام می‌بینیم که اینک

به‌عنوان یک کشور صنعتی صادرکننده،

خود از اقمار آمریکا شده‌اند.

در دوران ظهور و پائیزی شوروی

به‌عنوان یک قدرت فائقه، تعادلی در جهان

بین قدرت سرمایه‌داری آمریکا و کمونیسم

شوروی برپا بود که نتیجه آن در اعمال

نظر شوروی در مقابل آمریکا و غرب در

بحران کانال سوئز و کوبا دیده شد، اما پس

از فروپاشی شوروی، آمریکا قدرت واحد در

دنیا شد و حتی چین به‌عنوان یک قدرت

اتمی و با اقتصاد بسیار نیرومند، در مقابله با

آمریکا به‌اصطلاح دست‌به‌عصا راه می‌رود

و چنانچه می‌بینیم، آمریکا به راحتی

عراق را تصرف کرد و اینک بی‌شرمانه

به جمهوری اسلامی ایران تجاوز نظامی

می‌کند و کشورهای دنیا یا جانب

آمریکا را گرفته‌اند یا حداکثر به

یک بیابنه و اظهارنظر ننهند

اکتفا کرده‌اند.

پنجشنبه ۸ مرداد ۱۴۰۵
۱۵ صفر ۱۴۴۸
۳۰ جولای ۲۰۲۶
سال بیست‌ودوم
شماره ۵۴۴۰
۴۰ هزار تومان
۸ صفحه

روزنامه

در «شرق» امروز می‌خوانید: تقویت روند هجینگ در خلیج فارس / سیدمحمد حسینی • مراکش یک پدیده جدید معرفی کرد • چند خاطره از اکبر عبدی، نابغه بازیگری / مجتبی راعی

کاهش بارندگی، نرسیدن حقایه مصوب و توسعه کشت‌های پرمصرف، بزرگ‌ترین تالاب مرزی کشور را در آستانه بحران قرار داده است

هورالعظیم میان آتش و کم‌آبی

گزارش تیریک‌را در صفحه ۵ بخوانید

گفت‌وگوی «شرق» با امیررضا خادم، از سیاسی‌شدن فوتبال تا فیلتر رسانه فردوسی‌پور

موقعیت بی‌سابقه تیم ملی فوتبال در جهان

یادداشت

آیا جاده ترامپ دوطرفه است؟

سیدجوادجمالی

از ایران درخواست کمک کرد و ایران آن را پذیرفت، همچنین برای سقوط رژیم صدام و به درخواست آمریکا، ایران به نیروهای آمریکایی کمک شایانی کرد. اما در مقابل، جورج بوش هیچ‌گونه حسن نیتی در قبال ایران نشان نداد و ایران را جزء محور شرارت اعلام کرد. به گفته سیدحسین موسویان در کتاب «ایران، آمریکا تعامل یا تقابل»، در دوره اول ریاست‌جمهوری باراک اوباما، آمریکا سخت‌ترین تحریم‌ها علیه ایران را به کار برد. در آن زمان و در دوره ریاست‌جمهوری محمود احمدی‌نژاد، ایران حاضر نشد همکاری قابل توجهی را در زمینه موضوع هسته‌ای بروز دهد و این امر افزایش شکاف میان ایران و آمریکا را به همراه داشت. اما دور دوم اوباما که مصادف با ریاست‌جمهوری حسن روحانی بود، طرفین با درک این نکته که می‌توان با تعامل دوطرفه از ارتفاع دیوار بی‌اعتمادی کاست، درهای مذاکره را به روی هم گشودند. هر دو طرف با عقب‌نشینی از خواسته‌های حداکثری، زمینه همکاری و تفاهم را فراهم آوردند. اوباما برخلاف اسلاف خود، ایران را به‌عنوان یک قدرت و بازیگر مهم منطقه پذیرفت، با تمام قدرت در مقابل فشار اسرائیل و ائتلاف عبری ایستاد و برجام را نهایی کرد. او حق غنی‌سازی ایران را به رسمیت شناخت و در نهایت تحریم‌های اقتصادی ایران را لغو کرد. در مقابل، ایران متعهد شد سطح غنی‌سازی را کاهش دهد، امکان بازدید بازرسان از مراکز هسته‌ای و بازرسی‌های غیرمتعارف را که برخلاف خطوط قرمز تعیین‌شده توسط ایران بود، بپذیرد که این اقدامات فراتر از پادمان و پروتکل الحاقی بود. با روی کار آمدن ترامپ، شرایط دگرگون شد. او در ابتدا برجام را سندی مهلک اعلام کرد و خواستار تغییر در برجام و تنظیم توافق‌قی جدید بین دو کشور بود که با مخالفت ایران مواجه شد. لذا ترامپ از برجام که یک توافق مهم بین‌المللی بود، خارج شد و در ادامه با اعمال شدیدترین تحریم‌ها، اقتصاد ایران را نشانه گرفت و با ترور سردار سلیمانی، امواج بلند بی‌اعتمادی را روانه ساحل ایران کرد. به گفته ولی نصر در کتاب «بر لبه تنهایی»، واشینگتن باور داشت خروج از برجام، ایران را به زانو درمی‌آورد و ایران تسلیم خواسته‌های آمریکا خواهد شد. بعد از آنکه ترامپ برای مرتبه دوم برنده انتخابات ریاست‌جمهوری شد، در ابتدا

عارف:

وزرا و مسئولان اجرائی اختلافات را به افکار عمومی بکشاند عزل می‌شوند

برگزیده‌ها

فعالان اقتصادی در اتاق ایران از تأثیر تنش نظامی بر بنگاه های اقتصادی کشور گفتند

بازار کار زیر فشار تورم و جنگ

تصویب تحریم ها علیه روسیه و دیدار «امیدوارکننده» ترامپ و زلنسکی در کاخ سفید

تغییر موازنه به سود اوکراین

فوتبال ایران؛ کارخانه تولید هزینه، بدون تولید ثروت

یادداشت

لاله‌زار در آستانه راهی نو؟

ترانه پلدا

معمار و شهرساز

در نیمه دی‌ماه ۱۴۰۴، برگزاری دو «شب بخارا» را با موضوع «خیابان لاله‌زار» به کمک دوست فرهیخته‌مان علی دهباشی، در خانه شهر با عمارت بلدیّه در میدان توپخانه تدارک دیدیم که یک شب آن اجرا شد و برگزاری شب بعدی ناممکن شد؛ چون شهر در یک جو پرتنش فرو رفت. تا اینکه در نیمه اول تیرماه، بعد از دیداری با شهردار منطقه ۱۲، ادامه فعالیت خود در حوزه برگزاری نشست‌ها و کنفرانس و دیدار و مشورت با اهالی لاله‌زار را از سر گرفتیم. درواقع بعد از جلسه فیلم «زمستان است» مهرداد زاهدیان، فعالیت‌های فرهنگی تهران متوقف شد. جنگ نیز درگرفت و کلا فعالیت‌های فرهنگی همه‌جا به تعلیق درآمد. تا اینکه با جلسه شهردار آئینی، دوباره انگیزه ادامه برگزاری‌ها را پیدا کردیم. شهردار «تهران تاریخی» قاعداً باید دغدغه حفظ و احیای تهران قدیم را نیز در دل داشته باشد؛ چون کیفیت شهر در آنجا می‌تپد. خلاصه اینکه با ایشان جلسه‌ای مشورتی برای آرام‌سازی ترافیکی خیابان لاله‌زار و جلب نظر اهالی تهران و لاله‌زار به این خیابان داشتیم که بعد از آن، دو جلسه دیگر نیز در همان خانه شهر و عمارت زیبای آن تدارک دیدیم؛ یکی در تاریخ ۲۹ تیر و دیگری در پنجم مرداد. سالن و وجود گرمای هوا، هر دو بار پر شد، ولی خود اهالی لاله‌زار زدم آمدند. مهرداد زاهدیان در فیلمش، «زمستان است»، از جوان‌مرگی لاله‌زار گفت. خودش می‌گوید: «فیلم نشان می‌دهد که چگونه یک جوان پرآرزو را گشتند. چگونه تمام آمال و آرزوهای نوجویی جامعه شهری تهران و حرکت آن به سمت یک دنیای تازه، تبدیل شد به یک بلشتی، فضایی آلوده و بی‌رویکر». زاهدیان می‌گوید: لاله‌زار برای شبیه کارتن‌خوابی بود که وقتی به او نزدیک شدم، دیدم لباسش مارک «لافایت» دارد؛ مغازه‌ای شیک در پاریس... گردنبندی نقره دارد... حرف که زد دیدم یک اشراف‌زاده است. بوی اصالتی می‌دهد که هرچه بیشتر با او حرف می‌زنی، بیشتر متوجه آن می‌شوی. و صد افسوس که درست در زمان بالتدگی‌اش، از همان اوان جوانی کمر به نابودی‌اش بستند.

استاد ارجمند

جناب آقای دکتر عبدالکریم سروش

درگذشت برادر عزیزتان را صمیمانه تسلیت می‌گوییم.

از خداوند متعال برای ایشان رحمت واسعه و آموزش

و برای شما صبر در مصیبت و تندرستی و عزت طلب می‌کنیم.

سید محمود حسینی، محسن رنانی، حجت میرزایی الیاس شیخی، مهدی رحمانیان

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۸۶۰ ۳۶ ۱۱۹

ارتباط با روزنامه شرق

T.ME/ALOSHARGH